

Regionų komiteto nuomonė. Vietos ir regionų valdžios institucijų bendradarbiavimas siekiant apsaugoti vaiko teises Europos Sąjungoje

(2010/C 267/10)

REGIONŲ KOMITETAS

- atkreipia dėmesį į tai, kad ES pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnyje aiškiai pripažįstamos vaiko teisės; be to, pagrindinės vaiko teisės yra horizontalus, kompleksinis, keletą sričių apimantis klausimas, todėl turi būti įtrauktas į visas atitinkamas Europos ir valstybių narių politikos sritis kaip svarbiausias horizontalusis prioritetas;
- atkreipia dėmesį į tai, kad veiksminga pagarba vaiko teisėms yra tikslas, kurį galima pasiekti tik išplėtojus visų suinteresuotųjų subjektų, pirmiausia ES institucijų, valstybių narių, NVO ir kitų šioje srityje aktyviai veikiančių dalyvių, be kita ko, pačių vaikų, ir svarbiausia – vietos ir regionų valdžios institucijų, visapusišką partnerystę. Juk visų pirma vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka užtikrinti vaiko teisių praktinį taikymą ir joms priklauso pagrindinė kompetencija šioje srityje;
- ragina valstybes nares daugiau dėmesio skirti vaiko teisių užtikrinimui, įskaitant pagrindinių vaikų vystymosi sąlygų laikymąsi. Šiuo požiūriu vietos ir regionų valdžios institucijos turi unikalią galimybę rengti savo politiką ir tapti pavyzdžiu ne tik savo šalims, bet ir visai ES;
- ragina visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus rinkti išsamesnę informaciją ir toliau tobulinti duomenų rinkimo ir vaiko teisių rodiklių analizės metodus. Visais šio proceso etapais reikėtų tartis su vietos ir regionų valdžios institucijomis kaip kokybinių ir kiekybinių duomenų teikėjais ir galutiniais šios priemonės naudotojais;
- atkreipia dėmesį į nacionalinių vaikų ombudsmenų ir kitų panašių organų vaidmenį saugant vaiko teises ir galimą naudą, kurią vietos ir regionų valdžios institucijos ir kiti suinteresuotieji subjektai gali gauti iš abipusio bendravimo ir glaudaus bendradarbiavimo su šiais pareigūnais;
- atkreipia dėmesį į tai, kad skurdas gali būti esminė kliūtis suteikti lygias galimybes visiems.

Pranešėjas: Arnoldas Abramavičius (LT/ELP), Zarasų rajono savivaldybės meras

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

1. atkreipia dėmesį į tai, kad vaikai sudaro vieną penktadalį Europos Sąjungos gyventojų, todėl palankių sąlygų jiems augti ir juos ugdyti sudarymas, įskaitant jų teisių apsaugą ir propagavimą, turėtų būti vienas svarbiausių ES, jos institucijų ir valstybių narių prioritetų;

2. atkreipia dėmesį į tai, kad ES pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnyje aiškiai pripažįstamos vaiko teisės; be to, pagrindinės vaiko teisės yra horizontalus, kompleksinis, keletą sričių apimantis klausimas, todėl turi būti įtrauktas į visas atitinkamas Europos ir valstybių narių politikos sritis kaip svarbiausias horizontalusis prioritetas; laikosi nuomonės, kad JT Vaiko teisių konvencija turėtų būti galima remtis ne tik tada, kai pažeidžiamos teisės, bet ir plačiau, siekiant skatinti visų vaikų ir jaunimo ugdymą bei galimybes;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad vaiko teises užtikrinanti institucinė ir teisinė bazė, įskaitant visų valstybių narių ratifikuotą JT konvenciją dėl vaiko teisių ir Europos konvenciją dėl žmogaus teisių ir kitus svarbius tarptautinius susitarimus šioje srityje, Europos Sąjungoje yra pakankamai išvystyta. Tačiau tai dar neužkerta kelio naujiems iššūkiams ir grėsmėi šioje srityje atsirasti, todėl reikalingos naujos politinės priemonės, gerai koordinuoti veiksmai ir nuolatinė jų stebėseną;

4. atkreipia dėmesį į tai, kad veiksminga pagarba vaiko teisėms yra tikslas, kurį galima pasiekti tik išplėtojus visų suinteresuotųjų subjektų, pirmiausia ES institucijų, valstybių narių, NVO ir kitų šioje srityje aktyviai veikiančių dalyvių, be kita ko, pačių vaikų, ir svarbiausia – vietos ir regionų valdžios institucijų, visapusišką partnerystę. Juk visų pirma vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka užtikrinti vaiko teisių praktinį taikymą ir joms priklauso pagrindinė kompetencija šioje srityje;

5. atkreipia dėmesį į tai, kad vaiko teisių įgyvendinimas dažniausiai susijęs su tomis politikos sritimis, kuriose kompetencija priklauso ir ES, ir valstybėms narėms (pavyzdžiui, su socialine politika, švietimo ir jaunimo, sveikatos sritimis, laisvės, saugumo ir teisingumo erdve ir kt.); todėl pabrėžia, kaip svarbu, kad veiksmai, kurių imamasi ES lygiu, atitiktų subsidarumo ir proporcingumo principus ir būtų įgyvendinami vadovaujantis daugiapakopio valdymo dvasia; ES veiksmai turėtų skatinti diskutuoti, keistis geriausios praktikos pavyzdžiais bei vystyti lyginamuosius mokslinius tyrimus, stebėseną ir vertinimą;

6. pritaria Europos Komisijos ketinimui pirmenybę teikti kovai su smurtu ir pažeidžiamų vaikų grupių, pavyzdžiui, be suaugusiųjų palydos keliaujančių nepilnamečių ir prekybos žmonėmis aukų, bei vaikų, kuriems gresia skurdo ir socialinės atskirties

pavojus, apsaugai. Tačiau RK atkreipia dėmesį į tai, kad visose šiose srityse nebus galima pasiekti numatytų tikslų, jeigu nebus užmegzti partnerystės ryšiai su visais atitinkamais subjektais, pirmiausia vietos ir regionų valdžios institucijomis;

7. pažymi, jog dar ankstyvame amžiuje reikalingos sveikatinamą skatinančios priemonės, kad būtų galima išvengti tam tikrų problemų, kurios gali kilti vaikams ir jaunuoliams gyvenant rizikingomis sąlygomis;

8. pritaria Komisijos siekiui parengti komunikatą dėl vaiko teisių, taip pat pritaria šiam uždaviniui įgyvendinti pasirinktai metodikai – surengti viešas konsultacijas šiuo klausimu. Be to, RK tikisi bendradarbiauti su Komisija dalyvaudamas tiek ES vaiko teisių forumo iniciatyvinės grupės, tiek paties Forumo veikloje;

9. palankiai vertina 2010 m. Europos Vadovų Tarybos priimtos Stokholmo programos (Daugiametė ES programa laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei sukurti ir piliečiams apsaugoti) nuostatas, ypač tai, kad programoje prioritetu numatyti pagrindinių vaiko teisių apsauga ir propagavimas;

10. nors ir apgailestauja, kad vietos ir regionų valdžios institucijos konkrečiai nepaminėtos Stokholmo programoje, pabrėžia, kad rengiant veiksmų planą dėl Stokholmo programos įgyvendinimo labai svarbu atsižvelgti į vietos ir regionų valdžios institucijų poreikius ir žinias;

11. aktyviai remia kasmetinį dialogą dėl pagrindinių teisių apsaugos ir propagavimo įvairiais lygiais, kurį bendrai organizuoja Europos Komisija, ES pagrindinių teisių agentūra (PTA) ir Regionų komitetas, kaip priemonę Europos vaiko teisių strategijos įgyvendinimo trūkumams įveikti ir aktyvesniam vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimui Europos bendradarbiavime vaiko teisių klausimu užtikrinti;

12. palankiai vertina Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros parengtus Vaiko teisių rodiklius ir laiko juos svarbiu žingsniu įgyvendinant labiau informacija ir žiniomis pagrįstą politiką. Tačiau atkreipia dėmesį į dar ne iki galo pašalintus šių rodiklių trūkumus; jie tik šiek tiek paliečia vietos ir regionų valdžios institucijų kompetencijos sritį ir todėl jų nauda vietos ir regionų valdžios institucijoms yra ribota;

13. apgailestauja, kad nors visos ES valstybės narės yra pasirašiusios Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo, neišku, kiek vaikų yra nukentėję nuo prekybos žmonėmis ir išnaudojimo. Todėl, atsižvelgdamas į tai, kad 2010 m. yra paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai, RK pabrėžia būtinybę užtikrinti geresnę atitinkamų organų ir specialiųjų agentūrų veiklos koordinavimą visais lygiais, kad jie galėtų veiksmingiau spręsti vaikų išnaudojimo problemą;

14. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina ir toliau pabrėžti pagrindinių vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį saugant vaiko teises, pirmiausia teises į mokslą, sveikatos priežiūrą, socialinę apsaugą ir jaunimo galimybes patekti į darbo rinką;

15. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų būti laikomos pagrindiniais partnerėmis pagal ES konsultavimosi procedūras, visų pirma todėl, kad jos turi palankias sąlygas informuoti visuomenę ir skatinti dialogą su vietos bendruomenėmis, siekiant didinti vaiko teisių apsaugą bei vietos ir regionų lygiu rengti ES finansuojamas informacines kampanijas, kad vaikai sužinotų apie savo teises;

16. atkreipia dėmesį į Europos ir nacionalinių NVO, dirbančių vaiko teisių srityje, svarbą;

17. palankiai vertina konkrečiai įvardijamas iniciatyvas, pavyzdžiui UNICEF koncepciją *Draugiškas vaikams miestas*, kuri numato JT vaiko teisių konvencijos įgyvendinimą vietos lygio veiksmais ir apima priemones užtikrinti vaiko teises bei jų integraciją į tam tikrus sprendimų priėmimo procesus;

18. rekomenduoja vietos ir regionų valdžios institucijoms visapusiškai pasitelkti esamas struktūras, pavyzdžiui, organizuotą pilietinę visuomenę, akademinę bendruomenę ir vaiko teisių srityje dirbančius politikus tam, kad sudarytų palankesnes sąlygas bendradarbiavimui ir keitimuisi geriausios praktikos pavyzdžiais. Atsižvelgiant į tai, reikėtų Europos lygiu remti novatoriškas priemones, skirtas bendradarbiavimui ir veiksmingesnei vietos ir regionų valdžios institucijų partnerystei įvairiose ES valstybėse narėse skatinti, bei propaguoti keitimąsi geros praktikos šioje srityje pavyzdžiais;

19. ragina Komisiją vaiko teisių apsaugos geriausios praktikos pavyzdžius įtraukti į Europos Sąjungos šios srities dokumentus. Atitinkamai Europos chartijos dėl vaikams draugiškų miestų ir Europos Tarybos politikos gairių dėl nacionalinių vaiko apsaugos nuo smurto kompleksinių strategijų nuostatos turėtų būti įtrauktos į ES vaiko teisių strategiją, kartu pabrėžiant būtinybę labiau akcentuoti būdus, kaip būtų geriausia praktiškai įgyvendinti politikos šįpareigojimus;

20. atkreipia dėmesį į svarbų Europos Tarybos vaidmenį vaiko teisių srityje ir ragina ES institucijas stiprinti bendradarbiavimą su ET;

Teisinė ir administracinė bazė

21. atsižvelgdamas į vaiko teisių koncepcijos sudėtingumą ir daugialypiškumą, pabrėžia būtinybę šį klausimą nagrinėti visų pirma kaip priemonę užtikrinti saugią, visapusišką ir palankią vaikų vystymuisi aplinką, kad jie taptų visaverčiais, sąmoningais ir socialiai atsakingais atitinkamų vietos bendruomenių, valstybių narių ir visos daugiakultūrės Europos visuomenės nariais;

22. ragina valstybes nares daugiau dėmesio skirti vaiko teisių užtikrinimui, įskaitant pagrindinių vaikų vystymosi sąlygų laikymąsi. Šiuo požiūriu vietos ir regionų valdžios institucijos turi unikalią galimybę rengti savo politiką ir tapti pavyzdžiu ne tik savo šalims, bet ir visai ES;

23. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurioms pažeidžiamiausiomis vaikų grupėms netaikomos priemonės, skirtos vaiko teisėms užtikrinti. Tai ypač svarbu vadinamųjų „nematomų vaikų“ – vaikų iš teisėto gyventojų statuso neturinčių šeimų ir gatvės vaikų – atveju;

24. atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu užtikrinti, kad valstybių narių policijos pajėgos veiksmingai bendradarbiautų ir visapusiškai išnaudotų visas švelnesnių visuomeninių priemonių, pavyzdžiui, karštosios pranešimų apie dingusius vaikus linijos (116 000), galimybes. RK ragina valstybes nares užtikrinti, kad „numeris 116 ir kiti tokio pobūdžio numeriai“ būtų nemokami ir viešai skelbiami, o piliečiai būtų skatinami jais naudotis;

25. ragina visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus rinkti išsamesnę informaciją ir toliau tobulinti duomenų rinkimo ir vaiko teisių rodiklių analizės metodus. Visais šio proceso etapais reikėtų tartis su vietos ir regionų valdžios institucijomis kaip kokybinių ir kiekybinių duomenų teikėjais ir galutiniais šios priemonės naudotojais;

26. kadangi trūksta išsamios informacijos apie vaiko teisių apsaugą valstybėse narėse, ragina Komisiją sukurti, paskelbti ir nuolat atnaujinti „Vaiko teisių apsaugos rezultatų suvestinę“ kaip priemonę, apimančią patobulintus vaiko teisių rodiklius ir suteikiančią patikimą, palyginamą ir atnaujinamą informaciją apie vaiko teisių apsaugos lygį valstybėse narėse. Rengiant rezultatų suvestinę galima būtų remtis metodika, kuri naudojama rengiant vidaus rinkos rezultatų suvestinę, atspindinčią vidaus rinkos direktyvų nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę. Ši priemonė ne tik taptų mokslinių tyrimų gaire, bet ir, pabrėždama geriausios praktikos pavyzdžius, suteiktų svarbų postūmį valstybėms narėms keisti politiką, – tokiu būdu privalomo teisyno (*acquis*) trūkumą kompensuotų atvirasis koordinavimo metodas, kuris yra propaguojamas Baltojoje knygoje dėl Europos daugiapakopio valdymo;

27. ragina Komisiją propaguoti vaiko teisių koncepciją ir ES bei ES nepriklausančių vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą šioje srityje vykdančią ES išorės politiką. Todėl turėtų būti skatinama bendradarbiauti su Europos Taryba ir kitomis ES išorės bendradarbiavimo struktūromis, įskaitant Europos kaimynystės politiką, Viduržemio jūros šalių sąjungą, ES ir Afrikos dialogą ir bendradarbiavimą su Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalimis (tačiau tuo nepasiribojant), tokiu būdu padedant gerinti ES šalių partnerių gyvenimo kokybę, didžiausią dėmesį skiriant prie ES išorės sienų esančioms šalims;

Užtikrinti pagrindines teises ir įveikti pagrindinius iššūkius

28. atkreipia dėmesį į nacionalinių vaikų ombudsmenų ir kitų panašių organų vaidmenį saugant vaiko teises ir galimą naudą, kurią vietos ir regionų valdžios institucijos ir kiti suinteresuotieji subjektai gali gauti iš abipusio bendravimo ir glaudaus bendradarbiavimo su šiais pareigūnais. Kartu ragina valstybes nares stiprinti vaiko teisių ombudsmenų institucijas atsižvelgiant į Europos Parlamento ir tarptautinių organizacijų rekomendacijas;

29. atkreipia dėmesį į tai, kad skurdas gali būti esminė kliūtis suteikti lygias galimybes visiems, todėl su juo turi būti kovojama siekiant veiksmingos vaiko teisių apsaugos. Vaikų skurdas gali atimti iš vaikų ir jų šeimų teises ir apriboti galimybes ateityje. Todėl veiksmai pirmiausia turi būti nukreipti į vaikus iš pažeidžiamiausių socialinių grupių ir visiems turi būti užtikrintas kokybiškas išsilavinimas, kad kiekvienam vaikui būtų suteikta galimybė vystytis;

30. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų prisidėti prie veiksmingo šio klausimo sprendimo propaguodamos vaikams tinkamas ir įvairialypes socialinės apsaugos sistemas, nes vaikai gali būti geriau apsaugoti tada, kai ir jų tėvams yra sudarytos tinkamos gyvenimo sąlygos ir teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos. Efektyviausias išlaidų požiūriu būdas apima ir prevenciją, ir socialinę apsaugą. Pavyzdžiui, tokios priemonės kaip mokesčių našlaičiams ir pažeidžiamiems vaikams panaikinimas sudarė jiems palankesnes sąlygas pasinaudoti švietimo ir sveikatos priežiūros paslaugomis. Todėl RK rekomenduoja, kad Europos institucijos, tarptautinės organizacijos, specialios asociacijos ir nacionalinės valdžios institucijos būtų aktyviai skatinamos remti vietos ir regionų valdžios institucijų gebėjimą įgyvendinti tokius svarbius veiksmus;

31. ragina Komisiją parengti ir patvirtinti rekomendacijas, kaip spręsti vaikų skurdo klausimą. Jas būtų galima parengti remiantis plačių viešų konsultacijų rezultatais, kad būtų užtikrinta kuo platesnė aprėptis, kuo aktyvesnis atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir požiūrių įvairovė;

32. atsižvelgdamas į didesnę ES darbo jėgos judumą ir darbo jėgos migraciją Europos Sąjungoje, RK atkreipia dėmesį į būtinybę užtikrinti migrantų vaikų teises, pirmiausia, kai kalbama apie vietos ir regionų valdžios institucijų kompetenciją. Tai apima pagalbą migrantų šeimų narių susijungimui, šeimų konsultavimą, socialines, švietimo ir sveikatos priežiūros paslaugas migrantų vaikams, padedant jiems prisitaikyti prie gyvenimo paskirties šalyje ir integruotis į vietos ir mokyklų bendruomenes (tačiau tuo nepasiriboja);

33. atkreipia dėmesį į galimą naudą, jeigu migrantų vaikai iš Europos Sąjungos sėkmingai integruosis į paskirties šalių atitinkamus visuomenės sluoksnius. Sėkmingi veiksmai šioje srityje gali pagilinti ir vietinių, ir migrantų vaikų žinias apie kitas ES valstybes nares, padidinti socialinį kapitalą, sustiprinti toleranciją ir migracijos kilmės, ir paskirties šalyse. Todėl RK ragina vietos ir regionų valdžios institucijos ir valstybes nares didesnę dėmesį skirti šiam klausimui ir Europos Sąjungos vidaus migracijos nulemtus iššūkius paversti galimybėmis;

34. atkreipia dėmesį į grėsmę, kurią vis dar kelia niekaip neišnykstantis prekybos žmonėmis, pirmiausia vaikais, reiškinys. Ragina Komisiją ir valstybes nares dėti visas įmanomas pastangas – įskaitant ir susijusių ES teisės aktų priėmimą – kovoti su tokios rūšies nusikaltimais ir užtikrinti kuo geriausią nuo šio reiškinio nukentėjusių asmenų apsaugą glaudžiai bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžios institucijomis, teisėsauga ir teisminėmis institucijomis, nes jos pirmiausia atsako už tokios svarbios pagalbos, kaip, pavyzdžiui, švietimas, socialinė rūpyba ir psichologinė terapija, suteikimą ir bendradarbiavimo su teisėsaugos bei teisminėmis įstaigomis stiprinimą;

35. pažymi, kad būtina suteikti tinkamą apsaugą be suaugusiųjų palydos keliaujantiems nepilnamečiams;

36. pabrėžia būtinybę tobulinti nepilnamečių justicijos sritį, kurti pagal amžiaus grupes taikomus jaunimo nusikalstamumo prevencijos, intervencijos bei reintegracijos metodus ir atskirti nepilnamečius nusikaltėlius nuo suaugusių kalinių fiziškai ir organizaciniu požiūriu;

Informavimo ir švietimo priemonės

37. pabrėžia būtinybę visapusiškai šviesti visus, įskaitant suaugusiuosius ir vaikus, vaiko teisių klausimais, taip prisidedant prie geresnio pačios vaiko teisių prigimties supratimo ir jaunų piliečių sąmoningumo didinimo;

38. atsižvelgdamas į socialinių teisių ir atsakomybės nedalumą, RK rekomenduoja plačiau pažvelgti į aplinkybes, susijusias su vaiko teisėmis – t. y. žmogaus teisių ir socialinės atsakomybės koncepciją. Be to, jis rekomenduoja propaguoti vaiko atsakomybės prieš šeimą, bendruomenę, šalį, tėvus, vyresnio amžiaus žmones, mažesnius vaikus, nepalankioje padėtyje atsidūrusius žmones, aplinką ir kitas šiuliškinės visuomenės svarbiausias struktūras koncepciją;

39. atkreipia dėmesį į tai kad vaiko teisių politikos aspektu vaikai turi būti laikomi partneriais, galinčiais suteikti vertingos informacijos. Tokia grįžtamoji informacija turėtų būti panaudojama atnaujinant nacionalinę ir Europos politiką. Vietos ir regionų valdžios institucijos gali atlikti svarbų vaidmenį šioje srityje – kaip tarpininkai ir pagalbininkai, pasitelkdami jau taikomą gerą praktiką, pavyzdžiui, vaikų vietos tarybas, kuriose vaikai gali išdėstyti savo nuomonę;

40. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą sukurti šešias komunikacijos platformas, padedančias vaikams ir jaunimui išdėstyti savo nuomonę, ir pabrėžia būtinybę vystyti šią iniciatyvą, į šį darbą įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas, nes jos turi sukauptę geriausią vietos patirtį ir gebėjimą palaikyti šią struktūrinę komunikaciją;

41. atkreipia dėmesį į būtinybę užtikrinti vaiko teisę gauti kokybišką išsilavinimą, gyventi saugiai ir patogiai bei būti apsaugotam nuo visų formų fizinio ir psichologinio smurto; be to, atkreipia dėmesį į vietos ir regionų valdžios institucijų pagrindinį vaidmenį užtikrinant tokias teises;

42. atkreipia dėmesį į būtinybę užtikrinti ir fiziškai bei protiš-kai neigalių vaikų teisę į kokybišką išsilavinimą ir dar kartą pabrė-žia iniciatyvų, skirtų jų nepriklausomumui skatinti ir visiškai jų integracijai į socialinę aplinką užtikrinti, kaip numatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 26 straipsnyje, svarbą. Švie-timo srityje egzistuoja dvi skirtingos koncepcijos: pagal vieną siū-loma rengti specialias mokymo ir rengimo programas, o pagal kitą siūloma neigalius vaikus kuo geriau integruoti į bendrojo la-vinimo mokyklas. RK ragina vietos ir regionų valdžios institucija-s, nacionalines valdžios institucijas, pedagogus, NVO ir visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus dalyvauti Europos mas-to diskusijoje dėl galimų sprendimų ir geriausios praktikos pavyz-džių šioje srityje bei supažindinti su jos rezultatais tuos, kurie nori pagilinti savo žinias šioje srityje. Šiuo tikslu dėmesys atkreiptinas į neigalių vaikų integravimo patirtį (kurią reikėtų skatinti) visiems suteikiant realių galimybių ir nesukeliant jokio pobūdžio atskirties ar diskriminacijos;

43. atkreipia dėmesį į kokybiško išsilavinimo ir socialinių bei kitų darbuotojų, dirbančių su vaikais, tęstinio mokymo svarbą;

44. reiškia susirūpinimą dėl vaiko teisių pažeidimų, kurie pasi-reiškia įvairiai: pradedant priekabiavimu, kuris paprastai paskati-na tam tikras mėgdžijimo formas, kai imituojamas netinkamas elgesys, ir baigiant kitomis vaikų prieš kitus vaikus naudojamo psichologinio ir fizinio smurto, įskaitant visokio pobūdžio paty-čias, apraiškomis, ypač mokyklose;

45. pastebi visapusiškai vaiko raidai kylančią grėsmę dėl perne-lyg aktyvaus dalyvavimo virtualiuose socialiniuose tinkluose, įsi-traukimo į kompiuterinius žaidimus ir kitą veiklą virtualiame pasaulyje. Vaikai dėl savo aktyvumo virtualiame pasaulyje neretai praranda galimybę ugdyti bendravimo įgūdžius ir įgyti reikalingų žinių. Dėl šios priežasties visos suinteresuotos institucijos turėtų skirti deramą dėmesį vaikų sampratos apie informacines techno-logijas ir virtualų pasaulį, visų pirma kaip įrankių siekti tikslų rea-liame pasaulyje, formavimui;

46. atkreipia dėmesį į tai, kad gatvės gyvenimas visapusiškai vaikų vystymuisi gali būti naudingas: pavyzdžiui, mokomasi nau-dotis viešosiomis erdvėmis, augti, ugdyti socialinius įgūdžius ir bendrauti su savo bei kitomis bendruomenėmis, taip pat nurodo tokio gatvės gyvenimo pavojus, kurie kai kuriuose Europos mies-tuose ir regionuose gali paskatinti jaunimą burtis į gaujas;

47. atsižvelgdamas į du pirmiau nurodytus punktus, RK ragina valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijas aktyviau keis-tis vaikų užklausinės veiklos organizavimo geriausios praktikos pa-vyzdžiais, kad vaikai galėtų ugdyti socialinius ir profesinius įgūdžius. Geriausios praktikos pavyzdžiai turėtų būti toliau pro-paguojami nacionaliniu ir Europos lygiu, skatinant atitinkamai orientuoti nacionalines ir Europos priemones;

48. ragina Komisiją įtraukti kuo daugiau suinteresuotųjų su-bjektų, įskaitant atitinkamas Europos Sąjungos agentūras, nevy-riausybinės organizacijas, vietos ir regionų valdžios institucijas ir Regionų komitetą, į vaiko teisių apsaugos rezultatų suvestinės rengimą;

49. mano, kad atsižvelgiant į sparčią informacinių technologijų ir technologinių galimybių sustabdyti smurtą prieš vaikus plėtrą, saugesnio naudojimosi internetu propagavimas turėtų tapti svar-biausiu ES uždaviniu;

50. pabrėžia tai, kad saugesnio interneto koncepcija turėtų apimti ir kovą su vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija inter-nete bei kitomis plačiai paplitusiomis smurto formomis, kurios pasitaiko virtualiame pasaulyje, pavyzdžiui, elektroniniu priekabiavimu;

51. mano, kad vaikų ir suaugusiųjų, kurie bendrauja su vaikais ir daro jiems įtaką, švietimas gali gerokai sumažinti vaikų išnaudojimo atvejų ir padėti spręsti su internetu susijusio vaikų išnaudojimo klausimą. Pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas vaikų ir suaugusiųjų, pirmiausia tų, kurie dirba su vaikais, pavyzdžiui, specialistų, dirbančių sveikatos priežiūros, švietimo ir socialinėje sri-tyje, mokymui, kaip saugiai naudotis internetu, kaip atpažinti elektroninio nusikalstamumo apraiškas ir kitą piktavališką inter-netinę veiklą ir kaip apie tai pranešti atitinkamoms institucijoms;

52. atkreipia dėmesį į poreikį apsaugoti vaikus nuo neigiamos socialinės aplinkos, ypač tokios, kurioje skatinamas psichoakty-vių (alkoholio, tabako, narkotikų ir kitų neigiamai veikiančių psi-chinę ir fizinę sveikatą) medžiagų vartojimas. Šiuo klausimu itin didelė svarba tenka vietos ir regionų valdžios institucijoms, pir-majai socialinės apsaugos sistemos grandžiai, siekiančiai užtikrin-ti darnią ir saugią vaiko raidą. Vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka užduotis pastebėti, identifikuoti, įvertinti ky-lančią grėsmę bei išnaudoti visas turimas priemones jai pašalinti. Savo ruožtu nacionalinio ir europinio lygmens institucijos, įskai-tant, tačiau neapsiribojant, vaikų teisių ombudsmenais, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitais socialiniais ir ekonominiais partneriais, raginamos prisidėti tiek teikiant visokeriopą pagalbą vietos ir regionų valdžios institucijoms šioje srityje, tiek ir for-muojant neigiamą visuomenės požiūrį į psichoaktyvių medžiagų vartojimą;

Finansinės ir paramos priemonės

53. pabrėžia, jog vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų būti laikomos esminiais partneriais kuriant ir įgyvendinant Euro-pos vaiko teisių strategiją bei kitas Europos iniciatyvas vaiko tei-sių srityje;

54. yra įsitikinęs, kad visos pagal šią strategiją sukurtos progra-mos ir priemonės turi būti prieinamos regionų ir vietos administracijoms;

55. palankiai vertina teigiamą Europos finansavimo ir paramos priemonių, pavyzdžiui, vaikų teisių apsaugai skirtos programos *Daphne*, poveikį, tačiau apgailestauja dėl išteklių trūkumo ir dėl nepakankamos informacijos apie finansavimo ir paramos galimy-bes. Šios programos rezultatai turi būti strategiškai susiję su ES vaiko teisių strategijos įgyvendinimu ir skirti būsimos politikos formavimui;

56. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos visoje Europoje kartu su kitais subjektais jau yra sukaupusios didelę patirtį naudojant ES pagalbą vaiko teisėms ginti. Tokios veiklos rezultatai turi būti strategiškai siejami su ES vaiko teisių strategijos įgyvendinimu, juos reikia nuolat skelbti, svarstyti ir panaudoti atitinkamos politikos atnaujinimui;

57. ragina Komisiją patobulinti komunikaciją ir informavimą apie esamas paramos ir finansavimo programas, kuriomis gali pasinaudoti vietos ir regionų valdžios institucijos, kad numatytą

galimą paramą su vaiko teisėmis susijusioms iniciatyvoms, kurios yra akivaizdžiai tikslingės, pavyzdžiui, programa *Daphne III*, ir toms, kuriose vaiko teisės yra vienas iš prioritetų, pavyzdžiui, pasienio bendradarbiavimo programos, miestų planavimo programos (pavyzdžiui, URBACT II), ir kt. Visi finansiniai ištekliai, skiriami pagal įvairias ES biudžeto eilutes ir numatyti įvairioms sritims, turėtų būti aiškiau išdėstyti ir apie juos veiksmingiau pranešta vengiant pasikartojimo, tokiu būdu stiprinant įgyvendinamų veiksmų efektyvumą.

2010 m. birželio 10 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO